

Државен завод
за статистика

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

Економски сметки во земјоделството, по постојани цени

ЗШР_ЕСЗ.ПЦ_А_МК_2022_1

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

1	Контакт
1.1	Организација/ институција за контакт
Државен завод за статистика	
1.2	Организациска единица за контакт
Одделение за сателитски сметки.	
1.3	Лице за контакт
Невена Китановска-Спенџарска	
1.4	Звање на лицето за контакт
Виш соработник	
1.5	Поштенска адреса
ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија	
1.6	Електронска адреса
nevena.spendzarska@stat.gov.mk	
1.7	Телефонски број
00389 2 3295 680	
1.8	Факс
00389 2 3111 336	
2	Ажурирање метаподатоци
2.1	Последна потврда на метаподатоците
27/05/2025	
2.2	Последна објава на метаподатоците
27/05/2025	

2.3	Последно ажурирање на метаподатоците
27/05/2025	
3	Статистичка презентација
3.1	Опис на податоците
-Вредност на земјоделско производство (растително производство, добиточно производство, неземјоделски секундарни дејности и земјоделски услуги) по цени од претходна година, -Вкупна меѓуфазна потрошувачка по цени од претходната година, -Бруто-додадена вредност по цени од претходната година, -Нето-додадена вредност по цени од претходната година.	
3.2	Систем на класификации
-Национална класификација на дејностите - НКД Рев.2; -Номенклатура на земјоделски производи, производи на шумарството, ловот и риболовот и услуги поврзани со нив, НЗШРУ.	
3.3	Опфат на сектор/и
Сектор А - Земјоделство, шумарство и рибарство, оддел 01 - Растително и животинско производство, лов и услужни дејности поврзани со нив, според НКД, Рев.2.	
3.4	Статистички концепти и дефиниции
Бруто-додадената вредност пресметана по цени од претходната година се дефинира како разлика помеѓу аутпутот пресметан по цени од претходната година и меѓуфазната потрошувачка пресметана по цени од претходната година. Нето-додадената вредност пресметана по цени од претходната година се дефинира како разлика помеѓу бруто-додадената вредност по цени од претходната година и амортизацијата по цени од претходната година.	
3.5	Статистичка единица
Деловни субјекти	
3.6	Статистичка популација
Сите деловни субјекти од областа на земјоделството.	
3.7	Референтна област
НТЕС 1 и 2 (Република Северна Македонија).	
3.8	Временска покриеност
-Од 2006 година, според НКД Рев.2.	

3.9	Базен период
Не е применливо, СИ нема база (основа) за пресметка на индекси.	
4	Единица на мерење
Милиони денари.	
5	Референтен период
Година.	
6	Институционален мандат
6.1	Законски акти и други договори
Национални: https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/ („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/97, 21/07, 51/11, 104/13, 42/14, 192/15, 27/16, 83/18, 220/18 и 31/20) и https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B8-%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%B6%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0/ (" Службен весник на Република Македонија" бр. 54/97, 21/07, 51/11, 104/13, 42/14, 192/15, 27/16, 83/18 и 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.31/20). -Меѓународни: Регулатива бр. 138/2004 на Европската комисија , Прирачник за економски сметки во земјоделството и шумарството (Рев.1.1), Евростат, 2000	
6.2	Споделување на податоци
Годишни податоци се испраќаат (преку eDAMIS) до Евростат.	
7	Доверливост
7.1	Доверливост - политика
Податоците се индивидуални податоци, заштитени со https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/politika-za-statistichka-doverlivost/ Податоците што се прибираат од извештајните единици преку статистичките истражувања или индиректно, од административни или од други извори, се доверливи податоци и се користат исклучиво за статистички цели. Резултатот на статистичката обработка може, исто така, да генерира информации кои се сметаат за доверливи, на пример: анонимизирани индивидуални податоци, табели со многу ниско ниво на агрегација, како и сè уште необјавени податоци. https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/politika-za-statistichka-doverlivost/ ги содржи основните начела што се применуваат во Државниот завод за статистика.	

7.2	Доверливост - третирање на податоците
Секој индивидуален или личен податок, независно во која фаза на статистичка обработка се наоѓа, има третман на доверлив податок и може да се користи исклучиво за статистички цели. При објавувањето на податоците од ова истражување на агрегирано ниво, не се јавува потреба за дополнително третирање на податоците заради обезбедување на статистичка доверливост.	
8	Политика за објавување
8.1	Календар на објавување
Објавувањето на податоците е во согласност со Календарот на објавување кој се подготвува еднаш годишно, пред почетокот на календарската година, а се ажурира квартално.	
8.2	Пристап до Календарот на објавување
Календар на објавување https://www.stat.mk/mk/%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80-%D0%BD%D0%B0-%D0%BE%D0%B1%D1%98%D0%B0%D0%B2%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0/#	
8.3	Кориснички пристап
Во согласност со политиката за дисеминација, сите корисници имаат еднаков пристап до статистичките податоци во исто време. Податоците се објавуваат на веб-страницата истовремено за сите корисници, кои се информираат од Календарот на објавување и ниеден корисник нема привилегиран третман.	
9	Фреквенција на дисеминација
Годишна.	
10	Достапност и јасност
10.1	Соопштенија
Соопштение: Економски сметки во земјоделството по постојани цени, 2018 – 2022 https://www.stat.gov.mk/PrikaziSoopstenie.aspx?rbtxt=103	
10.2	Публикации
Не е применливо, податоците од СИ не се објавуваат во тематска публикација.	

10.3 Онлајн база на податоци

МАКСтат база на податоци - Економски сметки во земјоделството

https://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/MakStat_EkSmetkiZem/175_SmetZem_Mk_PostCen_ml.px/?rxid=46ee0f64-2992-4b45-a2d9-cb4e5f7ec5ef

10.4 Пристап до микроподатоци

Во согласност со <https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/> (член 41) и со **Политиката за пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели**, податоците што се прибрани за потребите на официјалната статистика може да се користат за научно-истражувачки цели ако не е загрозувана нивната директна или индиректна идентификација, т.е. откривањето на индивидуалноста на податокот. Пристапот до микроподатоци евозможен само во просторија на ДЗС, а врз основа на претходно доставено и одобрено барање и потпишан договор.

10.5 Друго

Во согласност со Политиката за дисеминација, услугите на ДЗС вклучуваат подготовка на податоци според потребите на корисниците, помош при користењето на библиотечниот материјал и објавените податоци.

Државниот завод за статистика вложува големи напори за развој на производи и услуги кои ќе ги задоволат потребите на различни категории на корисници кои имаат различни потреби, преку разни форми на презентација и пристап до статистичките податоци.

Генерално, ограничувањата за пристап до податоци произлегуваат од Политиката за статистичка доверливост и исклучок е направен за научно-истражувачката заедница. Дисеминацијата на микроподатоци за истражувачки цели е во согласност со Политиката за пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели.

-Публикации:

Статистички годишник, 2024

<https://www.stat.mk/mk/site-publikafii/statistichki-godishnik/statistichki-godishnik-2024/>

-Податоци кои се испраќаат до Евростат и се објавуваат на веб-страницата на оваа институција.

10.6 Документација за методологијата

Методолошко објаснување, национално,

<http://www.stat.gov.mk/MetodoloskiObjasSoop.aspx?id=103&rbrObl=10>

Прирачник за економски сметки во земјоделство и шумарство, на Евростат,

<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/5854389/KS-27-00-782-EN.PDF/e79eb663-b744-46c1-b41e-0902be421beb>

10.7 Документација за квалитетот

Извештај за квалитет за 2020, од ДЗС, <https://www.stat.mk/mk/za-nas/kvalitet/esms-izveshtai-izveshtai-za-kvalitet/>

11 Управување со квалитет

Извештај за квалитет за 2022, од ДЗС, <https://www.stat.mk/mk/za-nas/kvalitet/esms-izveshtai-izveshtai-za-kvalitet/>

11.1 Обезбедување на квалитетот

Посветеноста на Државниот завод за статистика за обезбедување квалитет на производите и на услугите е содржана во:

- <https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/> ,
- <https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/strategiski-plan/> ,
- <https://www.stat.mk/mk/za-nas/kvalitet/dzs-i-kvalitetot/>

како и во постојаните напори за усогласување со <https://www.stat.mk/mk/za-nas/kvalitet/kodeks-za-rabota-na-evropskata-statistika/>.

Главните аспекти и процедури за управување со квалитет во фазите и потпроцесите од Статистичкиот бизнис процес модел, како и добрите практики и насоките за обезбедување квалитет се документирани во интерен документ Насоки за обезбедување квалитет на статистичките процеси.

Потребните влезни и излезни метаподатоци, како и релевантните индикатори за квалитет за одделни потпроцеси, се опишани во документот Упатство за менаџери на статистички истражувања.

11.2 Оценка на квалитетот

12 Релевантност

12.1	Потреби на корисниците
Податоците од Економските сметки во земјоделството, по постојани цени, се користат од страна на креаторите на земјоделските политики, од бизнис зедницата, агроекономистите, агрономите, земјоделците, невладиниот сектор и други организации.	
12.2	Задоволство на корисниците
Државниот завод за статистика спроведува Анкета за мерење на задоволство на корисниците . Оваа анкета е спроведена во 2009, 2012, 2015, 2017 и последната во 2019 година.	
https://www.stat.gov.mk/GSearch.aspx?cx=005984792435174779271%3Av7t0sn-wu1a&cof=FORID%3A10&ie=UTF-8&q=%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D0%B5%D1%82%D0%B0+%D0%B7%D0%B0+%D0%B7%D0%B0%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%BB%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE&sa=%D0%B1%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%98	
12.3	Комплетност
Комплетност на податоците на национално ниво = 100%. Во однос на индикаторите кои се предвидени со Регулативата број 138/2004 на Европската комисија и прирачникот за Економски сметки во земјоделството, ДЗС обезбедува околу 100% од нив.	
13	Точност и веродостојност
13.1	Севкупна точност
Точноста на податоците се обезбедува преку преземање на мерки за намалување на непримерочните грешки, како и дополнителна споредба и анализа на податоците пред тие да бидат објавени.	
13.2	Примерочни грешки
Не е применливо, статистичкото истражување не се спроведува врз случајно избран примерок и нема пресметка на примерочни грешки.	
13.3	Непримерочни грешки
Не е применливо (податоците не се базираат на спроведување на истражување на терен).	
14	Навременост и точност
14.1	Навременост
Т+526.	
14.2	Точност
Податоците се објавуваат на денот, што е утврден (најавен) во Календарот за навременост.	
15	Кохерентност и споредливост

Податоците се произведуваат на национално ниво и се усогласени со регулативите за економски сметки во земјоделството. Ова обезбедува споредливост на националните податоци со европските податоци.

Податоците се споредливи на НТЕС 1 и 2 (Република Македонија).

15.1 Географска споредливост

Постои географска споредливост на дисеминираните податоци на национално ниво. Во однос на географската споредливост со останатите европски земји, исто така е обезбедена споредливост бидејќи податоците се прибираат во согласност со европските регулативи. Податоците се споредливи на НТЕС 1 и 2 (Република Северна Македонија).

15.2 Временска споредливост

Обезбедена е споредливост на податоците од 2006 год., без прекин во временската серија. Број на референтни периоди во временската серија - 12

15.3 Меѓудоменска кохерентност

Споредба на макрониво е направена со податоците од истражувањето Пресметка на БДП според производниот метод за вредноста на поглавните индикатори во Оддел 01 - Растително и животинско производство, лов и услужни дејности поврзани со нив. Исто така, се прави споредба на основните податоци од различни извори (за индикаторите за кои тоа е возможно).

15.4 Внатрешна кохерентност

Внатрешна кохерентност на податоците е обезбедена, податоците се контролираат и анализираат во процесот на производство.

16 Трошок и оптовареност

Не се пресметува.

17 Ревизија на податоците

17.1 Политика за ревизија на податоците

Во согласност со Политиката на ревизија <https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D0%B7%D0%B8%D1%98%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%86%D0%B8/>

17.2 Практика за ревизија на податоците

Не е применливо, нема ревизија на податоците во ова СИ.

18 Статистичка обработка

18.1 Извори на податоци

За изработка на Економските сметки во земјоделството по постојани цени се користат статистичките истражувања што ги спроведува Државниот завод за статистика. Од статистичките извори на податоци можат да се издвојат: Економските сметки во земјоделството по тековни цени, истражувањата од областа на земјоделските цени и индекси итн.

18.2 Фреквенција на прибирање податоци

Годишна.

18.3 Прибирање на податоците

Податоците од статистичките извори се прибираат на агрегирано ниво во електронски формат.

18.4 Проверка на податоците

Пред објавување на податоците се прават споредби и анализи, односно се анализира трендот на серијата на податоци и главните индикатори се споредуваат со податоците од истражувањето Пресметка на БДП според производниот метод во Оддел 01 Растително и животинско производство, лов и услужни дејности поврзани со нив.

18.5 Компилирање податоци

За сите производи и услуги пресметани во Економските сметки во земјоделството по постојани цени, количинските и ценовните мерки се пресметуваат според следната формула : Вредносен индекс = ценовен индекс x волуменски индекс Волуменската промена се мери со користење на Ласперов индекс, односно промените во количините на основната серија се пондерираани според вредностите од базната година. При пресметка на Економските сметки во земјоделството по постојани цени, промената во волуменот се пресметува со користење на пондери од претходната година. Додадената вредност се формира како билансна ставка на производната сметка. Како таква, не е возможно директно да се разграничи на две компоненти, ценовна и волуменска. Затоа за пресметување на додадената вредност по постојани цени се користи методот на душло дефлационирање.

18.6 Прилагодување

Не е применливо, не се врши прилагодување на временската серија и сезонско прилагодување на податоците.

19 Коментар

Нема коментар.

A.1 Анекси

© 2022 - Државен завод за статистика - СИМС апликација